

statný. Ze zjištění soudu prvé stolice jest patrnó, že taková držba práva záležejícího v braní roční dávky 10 centů sena (nyní 6 q) od dočasného vlastníka zmíněného velkostatku bez ohledu na to, že mlýn v Č. nepatřil již velkostatku, děla se po více než 40 let. To k vydržení stačí. Vzhledem k §§úm 1477 a 1493 obč. zák. jest nezávažnou okolností, na niž odvolací soud klade největší důraz, totiž že není vysvětleno, proč při prodeji mlýna nebyla dávka tato přesunuta na mlýn, jemuž struha slouží. Pokud jde o reální povahu závazku jako rubu práva ve prospěch usedlosti čp. 29 vydržením nabytého správně poukázal již prvý soudce na to, že vlastnost tato plyne z povahy a vzniku tohoto břemena, jehož předmětem jest odvádění zemědělské plodiny in natura na dobu, jejíhož konce nelze dohlédnouti. Povahu takových břemen jako reálních vystihl ostatně již i pisatel zmíněného zápisu pamětní knihy fary v D., dle něhož jednali zástupci fary »se vznešeným majitelem panství, t. č. Františkou hraběnkou z O.« a v němž neosobně řečeno, »že svrchu uvedené panství jest povinno faráři d-skému jako náhradu dáti ze skladiště, vulgo Kolny, zámeckého (ex depositario, vulgo Kolnia, arcensi) atd.« Také nebylo žalovanou stranou ohledně doby před 6. říjnem 1897 tvrzeno, že dávky byly žádaný na některém z dočasných vlastníků velkostatku jako fyzické osobě, po případě po jeho smrti od jeho universálních dědiců a po úmrtí těchto zase od dědiců těchto atd. Nezávažno jest, že žalovaná obec, pokud jest vlastnící, plnila dávku snad v domnění, že jde o právo v knize pozemkové zapsané. Okolnost ta by měla význam pouze tehdy, kdyby tím založena býti mohla obmyslnost držby na straně oprávněného; jest však zjištěno, že žalobci a jich předchůdci ve vlastnictví usedlosti čp. 29 pouze tvrdili právo na onu dávku, ale při tom nepředstírali, že právo jejich je zapsáno v pozemkových knihách (v zemských deskách). Neuvedli tedy žalovanou obec v omyl způsobem v §u 870 a násl. obč. zák. uvedeným. Žalovaná strana vidí obmyslnost vlastníků čp. 29 i v tom, že jeden z nich tvrdil, že listinu o právu na dávku má v držení. Ale i tato okolnost jest nezávažná, když žalující strana jest v držení aspoň přílohy 4, totiž opisu protokolu o smíru ze dne 7. dubna 1851, opatřeného kolkem z roku 1885, kterýžto kolek jest obliterován tehdejšími razítkem okresního soudu prvé stolice. Na předpis §u 1500 obč. zák. nemůže se žalovaná obec odvolávat, ježto jednak o dáve této při náležitě dbalosti mohla zvědět hned od prvopočátku a ježto kromě toho plnila jí po takovou řadu let, ač věděla, že jí kupní smlouvou ze dne 6. října 1897 nepřevzala. Jest tedy žalobní nárok z důvodu vydržení opodstatněn a netřeba se obíratí otázkou, zda § 1409 obč. zák. v novém doslovu platil ve skutečnosti i před třetí dílí novelou a zda lze o něj žalobní nárok opřítí.

Čís. 6848.

Pijáctví samo o sobě jest důvodem rozvodu manželství od stolu a lože. Pijáctví spočívá v tom, že osoba propadla náruživosti pití tak, že pije pravidelně a potud nemírně, že se tím uvádí ve stav opojení.

(Rozh. ze dne 25. února 1927, Rv II 662/26.)

Žalobu manžela, by manželství bylo rozvedeno od stolu a lože z viny žalované manželky, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud prohlásil manželství rozvedeným od stolu a lože z viny obou stran.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované manželky.

Důvody:

Nebylo třeba, aby byl odvolací soud opakoval důkazy v první stolici provedené, chtěl-li učiniti jiné zjištění než první stolice, neboť jde jen o to, zda žalovaná zavdala žalobci důvod k rozvodu (žalobce se nedovolává a zůstává tedy rozsudek odvolacího soudu nedotčen, pokud shledal, že žalobce zavdal žalované důvod k rozvodu, a uznal tedy i na jeho vinu) a v té příčině učinil odvolací soud zjištění odchylné od první stolice na základě výpovědí svědkyň, které byly slyšeny již v první stolici dožádaným soudem, takže již procesní soud první stolice soudil jen na základě jich protokolů a neslyšel je osobně, pročež byl oprávněn i odvolací soud souditi také jen na základě jich protokolů. Druhá výtka je, že odvolací soud nezjistil, že žalovaná svým pitím značnou část příjmů žalobcových v nebezpečí vydávala pokud se týče utrácela, v čemž shledává i vadu řízení i nesprávné právní posouzení, ale neprávem. Odvolací soud na základě výpovědí svědkyň zjistil, že žalovaná se oddávala nadměrnému pití kořalky (a nestarala se o domácnost), a shledal v tom nepořádný život, jímž vydávala v šanc značnou část výdělků žalobcova. Tento úsudek je správný a jest tím skutková povaha rozvodového důvodu nepořádného způsobu života v §u 109 obč. zák. vytčená úplně založena a není tu tedy ani nesprávného právního posouzení ani vady řízení v dovolání vytýkané, neboť když žalobce je horníkem odkázaným na výdělek rukou, z něhož musí vydržovati domácnost, uvádí to domácnost tuto v nepořádek, když žalovaná z prostředků, z nichž domácnost hraditi třeba, obrací část především na uspokojení své vášně alkoholické. Ale ani tohoto znaku není třeba, neboť praví-li § 109 obč. zák., že důvod rozvodu tvoří nepořádný způsob života, jímž značná část majetku manželova vydává se v šanc tedy ovšem to nevylučuje alkoholismus, ale myslí především na utrácení majetku, při čemž nezáleží na tom, v jakém způsobu se děje, a jen je podmínkou, by značná část majetku přicházela tím na zmar, takže se to celkem blíží rozlukovému důvodu zhýralého života podle §u 13 písm. f) rozl. zák. Ale důvod ten tu může býti dán i bez maření majetku manželova vůbec, neřku-li značné jeho části a na ten případ naráží druhý případ tohoto rozvodového důvodu nepořádného života, že totiž nepořádným životem vydávány jsou v šanc mravy rodiny. Ale kdyby ani toho nebylo a manželka pila z prostředků vlastních, manželova majetku neb výdělků ani se nedotýkajíc, a pila tajně, takže by to ani pohoršení nevzbuzovalo a na mravy »rodiny« vlivu nemělo, není přece manžel povinen s ní manželství sdílet, neboť alkoholismus sám o sobě musí stačiti za důvod rozvodu, protože jest odporný a činí odpornou i osobu mu propadlou a druhý manžel není povinen to snášeti. Na to by sice stačil sám § 109 obč. zák., jenž podle stálé praxe podává rozvodové důvody jen

příkladem, nikoli výpočtem, avšak jest na to nyní dokonce nevývratný doklad v samém zákoně rozlukovém, jenž v §u 13 písm. g) uznává za důvod rozlukový prostě i »p i j á c t v í« samo o sobě, beze vší další podmínky. Pojem pijáctví (alkoholismu) dán jest tím, že osoba propadla náruživosti pítí tak, že pije pravidelně a potud nemírně, že se tím uvádí ve stav opojení (opilosti). A tato skutková povaha pijáctví u žalované je dána, když svědkyně, jichž výpověď odvolací soud za prokázanou bere, dosvědčily, že žalovaná hodně požívá alkoholu a že ji viděly vícekrát opilou, pokud se týče, že mnoho pila a sklenku s kořalkou vždy nosila sebou. Jestli však pijáctví je důvodem rozluky, musí nutně býti i důvodem rozvodu, to jest nároku nižšího stupně.

Čís. 6849.

Při rozvrhovém roku ohledně nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost dlužno odpor podati a odůvodniti ihned při jednání o každé jednotlivé pohledávce. Hromadný, blíže neodůvodněný odpor po skončeném jednání před podpisem protokolu není způsobilým, by se o něm jednalo. K důvodům, uplatněným teprve v rekursu, nelze přihlížeti, lze je po případě uplatniti žalobou podle posledního odstavce §u 231 ex. ř.

(Rozh. ze dne 1. března 1927, R I 111/27.)

Rekursní soud zamítl stížnost dlužníka do rozvrhového usnesení ohledně výtěžku za exekučně prodanou nemovitost. Důvod y: Podle §u 234 ex. ř. jsou dlužník a oprávnění, kteří se dostavili k rozvrhovému roku, toliko v mezích práva, které jim přísluší podle §u 213 ex. ř. k odporu, oprávnění napadati rozvrhové usnesení rekusem a nelze přihlížeti k důvodům odporu, které mohly býti uplatněny odporem, avšak při rozvrhovém roku nebyly předneseny. Podle §u 213, první odstavec, poslední věta ex. ř. může dlužník podati odpor toliko proto, že bylo přihlédáno k nárokům, pro které není exekučního titulu. Dlužník však, jak sám ve stížnosti uvádí, a jak také patrno z protokolu o rozvrhovém roku zřízeného podle §u 59, druhý odstavec a §u 213, poslední odstavec ex. ř., nepodal vůbec odporu při projednávání nároků, uvedených tamtéž v položkách č. 1 až 30. Teprv při jednání o poslední přihlášce navrhl přerušeni řízení a uvedl, že podal ministerstvu spravedlnosti žádost, že okresní soud vydal pozdě rozvrhové usnesení o podstatě za hostinec dlužníkův, že proto byl také prodán mlýn čp. 23, za nějž jest právě rozvrhována podstata, že dražba mlýna stala se omylem a nedopatřením, ježto prý pivovar P. neodhlásil včas svoji pohledávku a že prý vymahající věřitelka jest úplně kryta z výtěžku dražby hostince, což prý platí zejména, kdyby finančními úřady byly odepsány dlužníkovy daně. Při jednání o nárocích položka 1. až 29. téhož protokolu nebyl podle tohoto dlužníkem odpor vůbec podán. Ohledně všech těchto 30 nároků jest recurs dlužníkův zákonně přípustným (§§ 234 a 213 ex. ř.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.